Overzicht bewoners Basten-Asbeck:

1. tot +/- 1620: stadsgracht

2. +/- 1620: demping gracht :

Bouw v/h huis vermoedelijke voor de stadscommandant, opgevolgd door burgemeester van Ham.

3. +/- 1679 tot 1914: Van Basten, Van Basten Batenburg en Batenburg,

Een geslacht van notarissen, advocaten, rechters, artsen, burgemeesters en ondernemers

4. 1914 – 1989 : fam Heringa (textielfabrika

5. 1989 – 2002 : fam van Rijdt

6. 2002 – heden: fam Bettenhaussen – van Voors

1620 – 1679: Stadscommandant / Burgemeester ten Ham

Eerste bewoner / grondeigenaar (1620):

-Mogelijk de stadscommandant (naam onbekend) van Groenlo. Relatie met Barakkenplas?

- Deze bleef daar niet lang wonen omdat de Spaanse troepen definitief verdreven werden door Frederick Hendrik (1627).

Tot 1679 is de vermoedelijke volgende eigenaar:

-Johan ten Ham, burgemeester van Groenlo en militair in de compagnie van graaf Herman Otto van Limburg Stirum*

* Van Limburg Stirum fungeerde als leider van de cavalerie onder andere bij het Beleg van Grol in 1627

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

Van 1679 tot 1819: Bewoning door de Van Basten's:

- Afkomstig van een zeer oud en in aanzien staand katholiek Winterswijks (Wenters) geslacht bestaande uit advocaten, schepen (o.a. van Vreden) en voogden.

- 1 van deze advocaten, (ook) te Groenlo, was Henrick VII van Basten (00 Sibylla Weening uit Wenters). Had een huis in Groenlo.

Hun zoon Michael van Basten (1633 -1713):

⇒ 00 1678 Anna Maria Warnsinck , dochter Grolse burgemeester.

⇒ koopt in 1679 het huis vermoedelijk van de familie v/d eerder overleden burgemeester Ten Ham.

⇒ Hij is advocaat, en o.a. afkomstig uit havezate De Buurse te W'wijk.

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

Van Basten's:
-Vermogende katholieke voogden (burgermeestersfamilies)
-uit Vreden en Winterswijk (Wenters).

- "Burgervaders" voor Wenters tijdens 80j oorlog (1568-1648) : vuurlinie.
-Bv: "Voogd Hendrik van Basten van Winterswijk overlijdt in augustus 1594. Zijn dood wordt in Wenters alom betreurd. Van Basten was Winterswijks houvast in barre tijden"

- Inkomsten: ze verdienden geld door advocatuurpraktijk en pachtopbrengsten van hun landgoederen tussen Winterswijk en Groenlo.

-onder meer geïnvesteerd in onroerend goed en grond.

-

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

-In katholieke Jacobskerk van Winterswijk: 27 oktober 1501 Vicarie Sancti Nicolai opgericht.

- Oorspronkelijk doel Vicarie: fondsen werven tbv beter levensonderhoud priesters .

- Verstrekt sinds begin 17e eeuw dan vooral toelagen studerende Van Basten en Batenburg.

- De fondsenverstrekker (steeds de oudste in de familie): collator

- Nederland heeft duizenden vicaries gekend. Slechts tientallen overgebleven.

-Vicarie Sancti Nicolai bestond in 2001 **500 jaar =>** boek onder de titel *Een Goed voor de Eeuwigheid*.

-Bijzonder : Geslachtsboek = familiekroniek uit de 19e eeuw, maar beschrijft de 16e – 19e eeuw.

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

In Winterswijk is men eigenaar van :
-landgoed De Batenborgh,
-en omvangrijke gronden tussen het streekziekenhuis, Groenloseweg, het spoor naar Groenlo en het Rommelgebergte.

Landgoed De Batenborgh, doorkijk vanuit het Rommelgebergte bij de Meekertweg

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

Dus eerste bewoner 1679: Michael I van Basten (1633 -1713):

- advocaat te Groenlo (00 1678 Anna Maria Warnsinck, katholiek Grols burgemeestersgezin)

- Ontvlucht als katholiek en regelmatig Groenlo en wordt daarom ook vermeld op havezathe De Buurse en in Bocholt (studie). Oorlogstijd (1568-1648, 80 j oorlog / 1672, rampjaar).

- Zijn moeder Sibylla Weening woonde ook in Groenlo, zijn vader was advocaat buiten Groenlo..

- 9 kinderen (gedoopt in de gereformeerde protestantse kerk!)
- hij manifesteerde zich toch als katholiek
- het vormsel ontvingen ze in de katholieke kerk in Zwillbrock

Michiel "houtje" Van Basten, katholiek onder protestants "regime"

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

Michael I van Basten (1633 -1713):

- Organiseert schuilkerkmissen, soms ook in huis aan Nieuwestraat
- Gaat met zijn "houtje" langs katholieke families in Grolle
- Betrokken bij de "Paapse stoutigheden eind 1600*
- Collator Sanctie Nicolai

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

In 1709 betrekken het huis:

- zoon van Michael, nl. dr. Henrick XI Jan van Basten (1680 – 1729)
- ook advocaat te Groenlo,
- trouwt op 13 juli 1709 met Margaretha Geertruida van Asbeck (1684 - 1760) uit Vreden
- Zij is dochter van Johan Christoffer van Asbeck en Helena Schutte uit Münster.
- de (4) ruitjes bevinden zich in de collectie van de Van Batenborgh stichting): het is niet duidelijk waar de ruitjes oorspronkelijk hebben gezeten….

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

Van 1679 tot 1819: Van Basten's

Quasi Flos egreditur & conteritur. Job. c. 14.

Prænobili, Clarissimo & Eruditissimo Domino,

D. HENRICO JOANNE BASTEN, J. U. D.

REQUIESCAT IN PACE.

Bericht van overlijden van Henrick IX Jan van Basten J.U.D. dat in 1729 als plakkaat (A4 formaat) aan de kerkdeur werd geplakt. Dat zal niet die de Calixtuskerk in Groenlo zijn geweeest maar de kerk in Zwillbrock, net over de grens, omdat de uitoefening van de Katholieke Godsdienst toen in Groenlo was verboden.

JUD betekent: doctor in de beide rechten (het burgerlijke en het kerkelijke recht)

Zijn zoon, dr. Michael III Wilhelm Antoon van Basten (1719 – 1796), ook advocaat, is ook een bewoner van het huis en trouwt met de dochter van de Grolse rentmeester .

1819: Van Basten's sterven uit…=>…..Batenburg

1813: Batenburgs erbij:

Deze Michael III Wilhelm Antoon:

•Krijgt o.a. een dochter, Maria Helena Catharina van Basten (1750 – 1819)

•Zij trouwt in 1782 met Johannes Henricus Batenborg (1761 – 1832).

•Hij is o.a. koopman, lid magistraat en vrederechter te Groenlo.

•Zij trekken in het huis en blijven er wonen tot aan hun dood.

1819: Van Basten's sterven uit…=>…..Batenburg

En in 1819 sterft de naam "Van Basten" dus uit:

Echter de oudste zoon, Mr Jacobus Henricus van Basten Batenburg, ged. Groenlo 18 jan. 1785, advocaat, notaris te Groenlo 1811-1851, † 20 mei 1852 blijft het huis bewonen en houdt de naam Basten in stand.

(zie ook "De goede, afvallige notaris", S. Roes 2009)*

Vanaf 1819: Van Basten Batenburg en Batenburg

Vanaf 1816:

- Ook jongste zoon dr. Johan Hendrik Antony van Basten Batenburg (1793 - 1851) bewoner
- Arts, koopman en burgemeester van Lichtenvoorde,
- 00 1819 met Maria Helena Schoemaker.
- Gaat in 1816 na zijn promotie geneeskunde aan de Rijksuni - Utrecht weer in Groenlo wonen, in het ouderlijk huis aan de Nieuwe Poort.

Vanaf 1819: Van Basten Batenburg en Batenburg

Zodra de tweede zoon, Johannes Bernardus Antonius Batenburg (1788 - 1827), burgemeester van Beltrum, op jonge leeftijd was overleden, is zijn vrouw Maria Anna Gesina Kock (1796 – 1859) bij haar schoonzus en zwagers aan de Nieuwestraat 20 gaan wonen.

Uiteindelijk blijven haar vier dochters Batenburg nog lang in dit huis wonen, de laatste overlijdt in 1905.

Opmerking:
Informatie en foto's zijn grotendeels afkomstig van, en met vriendelijke medewerking verleend door:
www.vanbatenborgh.nl

1914 – 1989: de familie Heringa

1914 – 1989: de familie Heringa bewonen B/A.

….maar eerst een stukje Grolse textielgeschiedenis:

- 19de eeuw: opkomst textiel en Twente maar ook in Achterhoek;
- In 1873: Oprichting stoomweverij en blekerij genaamd Robinson Crusoe,
- in de volksmond "'t Steumken" aan de Borculose weg.
- Oprichters: de gebroeders Lasonder.

Borculoseweg : Anno 1873 Katoenweverij T´Steumken, deze weverij is opgericht door de familie Lasonder. De weverij heeft op de plek gestaan van Meubelfabriek Oldenhuis.

1914 – 1989: de familie Heringa

- 1 van de dochters van Laurens Willem Lasonder, Kuintje Gijsbertha Aletta Lasonder (1876 -1951) trouw tin 1901 te Groenlo met Johan Elisa HERINGA, zoon van de Groenlose Ds. Koenraad HERINGA*

- Deze Johan Heringa (1869 te De Kaag - 1948 + te Amsterdam) kocht samen met zijn broer Willem Heringa in 1893 de . N.V. Edward Ainsworth & Co van de fam. Lasonder (linnenfabriek te Goor)

- En verhuist de fabriek deels naar de Lievelderstraat .

- De Engelse eigenaar was nl. overleden en was aangetrouwde familie van de Lasonders

- => Heringa's: grote werkgever Groenlo

1914 – 1989: de familie Heringa

- In 1914 (of 1911) is B/A verkocht aan deze textielfabrikant Johan (en Kuintje) Heringa.
- Johan wil B/A slopen en daarvoor in plaats een textielfabriek met woonhuis bouwen!!
- Zijn vrouw houdt dit echter tegen: ze is zeer gecharmeerd van de door wallen omsloten tuin……..

Foto uit 1912: In 1911 werd, na de opheffing van de stoomtram Groenlo – Lievelder, deze busdienst opgericht, o.a. door de Johan en Kuintje Heringa.

1914 – 1989: de familie Heringa

- 1 v/d 2 zoons van Johan, Koenraad Heringa (1903 – 1950) woont bij zijn vader in B/A. Gehuwd 1938 te Groenlo met Johanna Catharina SCHREUDER (1909 , +1993). Zij krijgen 5 kinderen.

- Weefgetouwen in het Koetshuis gestaan, wachtend tot de nieuwe fabriek in de Lievelderstraat gereed was.

- Koenraad Heringa overleed relatief jong aan TBC, zijn weduwe bleef achter.

1914 – 1989: de familie Heringa

- De schuur heeft ookkort na de Tweede Wereldoorlog ook een tijd dienst gedaan als opstelplaats voor in werking zijnde weefgetouwen: er was geen plaats meer in de Lieveldestraat.

- **Laurens Heringa** (1904 - 1978) **,** broer van directeur Koenraad, is spoeler in de textielfabriek aan de Lieveldestraat en woont ook in B/A..

- 1970: sluiting fabriek vanwege zware concurrentie uit het buitenland.

1914 – 1989: de familie Heringa

- De Heringa's hebben een groot sociaal "gevoel", vaak is het huis een warm nest voor kinderen (met of zonder sociale problemen).
- De naam koetshuis die het gebouw in de volksmond heeft, is ontstaan door de stalling van de lijkkoets van de Hervormde Gemeente, en later de lijkwagen.

1962: Vader en zoon Weenink met het laatste lijkkoetsritje van de N.H. gemeente.

Vragen?

Bouwhistorische middag Basten Asbeck 12-12-2010

Meer info:

www.vanbatenborgh.nl

www.wenters.net

www.heringa.org

www.huijsbastenasbeck.nl

www.mooigroenlo.nl

1937